

Yayın Geliş Tarihi: 2024-11-07

Yayın Onay Tarihi: 2024-11-13

DOI No: 10.35343/kosbed.1581079

Murat GÜNSEL¹

Ülkü UZUNÇARŞILI²

Sağlık Sektörü Çalışanları Kapsamında Teknoloji Kaygısı: Kuşaklar Arası Bir İnceleme³

*Technology Anxiety Among Healthcare
Sector Employees: An Intergenerational
Analysis*

Özet

Bu çalışma, sağlık sektöründeki teknolojiye yönelik kaygı düzeylerini kuşaklar bazında incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, bilişsel kaygı, duygusal kaygı ve davranışsal kaygı olmak üzere üç boyutta teknoloji kaygısı ele alınmıştır. Veriler, İstanbul'da sağlık sektöründe görev yapan 600 sağlık çalışanına gönderilen anket yoluyla toplanmış ve 270 katılımcının yanıtları analiz edilmiştir. Sonuçlar, X kuşağının bilişsel ve duygusal kaygı düzeylerinin Y kuşağına göre anlamlı derecede daha yüksek olduğunu, ancak davranışsal kaygı düzeylerinde anlamlı bir fark bulunmadığını göstermektedir. Bulgular, dijital dönüşüm sürecinde kuşaklar arasındaki farklılıkların, özellikle X kuşağının teknolojik adaptasyona yönelik zorlukları ve Y kuşağının dijital teknolojilere yatkınlığı ile şekillendiğini ortaya koymaktadır. Çalışma, bu farklılıkların dijital okuryazarlık ve uyum süreçlerinin yönetimi açısından önemli çıkarımlar sunduğunu vurgulamaktadır. Gelecek araştırmalar için kuşaklar arası teknoloji kaygısının boylamsal olarak incelenmesi ve daha geniş örneklem gruplarıyla çalışılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji kaygısı, Kuşak farklılıkları, Sağlık sektörü

Jel Kodları: I12, J13, 033

Abstract

This study aims to examine the levels of technology anxiety among different generations in the healthcare sector. The research addresses technology anxiety in three dimensions: cognitive, emotional, and behavioral. Data were collected through a survey distributed to 600 healthcare professionals working in Istanbul, with responses from 270 participants analyzed. The results indicate that Generation X exhibits significantly higher levels of cognitive and emotional anxiety compared to Generation Y, while no significant difference was found in behavioral anxiety levels. The findings suggest that generational differences in the digital transformation process are primarily shaped by Generation X's challenges in technological adaptation and Generation Y's natural inclination towards digital technologies. The study highlights the importance of these differences for managing digital literacy and adaptation processes. It is recommended that future research involves longitudinal studies on intergenerational technology anxiety and includes larger sample groups to enhance the generalizability of the findings.

Keywords: Technology anxiety, Generational differences, Healthcare industry.

Jel Codes: I12, J13, 033

¹Murat Günsel, Beykent Üniversitesi, İşletme Yönetimi Doktora Programı, muratgus@gmail.com, ORCID: 0009-0004-6944-554X.

²Ülkü Uzunçarşılı, Beykent Üniversitesi, İnsan Kaynakları ve Örgütsel Değişim Bölümü, ulkuuzuncarsili@beykent.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7855-2268

³Bu makale Murat Günsel'in Prof. Dr.Ülkü Uzunçarşılı danışmanlığında hazırladığı doktora tezinden türetilmiştir.

GİRİŞ

Teknoloji kaygısı, sıklıkla teknofobi olarak adlandırılan bu kavram, teknoloji benimseme süreçleri, işyeri verimliliği ve toplumun dijital çağla bütünleşmesi üzerindeki önemli etkileri nedeniyle hem akademik hem de profesyonel çevrelerde giderek daha fazla ilgi görmektedir. Bu kaygı, nesiller arası farklılıklar göstermekte olup, bireylerin çocukluk ve gençlik dönemlerinde teknolojik deneyimlerine, sosyalleşme biçimlerine ve yaşamları boyunca yeni teknolojilerin tanıtılma hızına bağlı olarak değişiklik göstermektedir (Mitzner et.al., 2010; Venkatesh et al., 2003). Bu nesil farklılıklarını anlamak, daha kapsayıcı bir teknolojik ortam oluşturmayı hedefleyen kamu politikaları ve kurumsal stratejiler açısından büyük önem taşımaktadır.

Özellikle Baby Boomers ve X Kuşağı gibi daha yaşlı nesiller için teknoloji kaygısı, dijital araçların hızlı gelişimiyle karşılaşmanın yarattığı zorluklardan kaynaklanmaktadır. Bu bireyler, kariyerlerinin ya da kişisel yaşamlarının daha ileri dönemlerinde dijital araçlarla tanıştıkları için, analog bir dünyada büyümenin getirdiği alışkanlıkları sürdürmekte ve dijital etkileşime adapte olmakta zorlanmaktadır. Bu durum, yeni teknolojik sistemlerle karşılaştıklarında daha yüksek düzeyde endişe ve stres hissetmelerine neden olmaktadır (Hauk et al., 2019). Araştırmalar, bilgisayar ve dijital cihazlarla erken dönemde yeterince tanışmamış olmanın, özellikle teknolojik uyumun giderek daha önemli hale geldiği işyeri ortamlarında bu grupların kaygı düzeylerini artırdığını ortaya koymaktadır (Laguna & Babcock, 1997). Ayrıca, yaşlı bireylerin teknolojinin hızla eskimesine yönelik hayal kırıklıkları, yabancılaşma duygularını daha da derinleştirmektedir (Gatti et al., 2017).

Öte yandan, Y Kuşağı (Millennials) ve Z Kuşağı, erken yaşlardan itibaren teknolojiye sürekli maruz kalmaları nedeniyle sıklıkla "dijital yerliler" olarak tanımlanmaktadır (Prensky, 2001). Bu nesiller, dijital araç ve platformları kullanma konusunda daha rahattır ve bu nedenle teknofobi düzeyleri daha düşük seviyededir (Ono and Zavodny, 2008). Ancak, bu nesillerin teknolojiyle ilgili stresten tamamen muaf olmadığı da belirtilmelidir. Özellikle Z Kuşağı, sürekli bağlantıda olma durumu, sosyal medya baskıları ve hızla gelişen dijital trendleri takip etme zorunluluğundan kaynaklanan dijital yorgunluk ve bilgi aşırı yüklenmesi gibi farklı bir teknoloji kaygısı yaşamaktadır (Anderson and Jiang, 2018). Bu bulgular, genç nesillerin genel olarak teknoloji kullanımında daha rahat olsalar da, dijitalleşen dünyanın karmaşıklıklarıyla başa çıkarken kendilerine özgü stres faktörleriyle karşı karşıya olduklarını göstermektedir (Twenge, 2017).

Bu çalışmanın amacı, nesiller arasındaki teknoloji kaygısının teorik ve ampirik açıdan farklılaşp farklılaşmadığını incelemektir. Bu amaçla, kapsamlı bir literatür taramasının ardından sektörde çalışanlardan toplanan veriler aracılığıyla araştırma hipotezleri test edilmiştir. Nesiller arasındaki teknoloji kaygısındaki farklılıklar, örgütsel yönetim, eğitim sistemleri ve politika geliştirme açısından önemli sonuçlar doğurmaktadır. Bu farklı deneyimlerin tanınması, tüm yaş gruplarının dijital okuryazarlığını artıracak, yaşlı bireylerin teknolojik yabancılaşma duygularını azaltacak ve genç nesillerdeki dijital aşırı yüklenme sorununu ele alacak stratejilerin geliştirilmesine olanak tanıyacaktır. Bu dinamiklerin kapsamlı bir şekilde anlaşılması, her yaşta bireyin dijital çağda başarılı olabileceği, teknolojik açıdan kapsayıcı bir toplum yaratmak için hayati öneme sahiptir (Venkatesh and Morris, 2000; Rogers, 2003).

1. TEORİK ALTYAPI VE HİPOTEZ GELİŞTİRME

1.1. Teknoloji Kaygısı

Teknoloji kaygısı, sıklıkla teknofobi olarak adlandırılan bu kavram, bireylerin teknolojik cihazlar veya sistemlerle etkileşime girdiklerinde yaşadıkları korku, endişe veya rahatsızlık olarak tanımlanır (Meuter et al., 2003). Özellikle teknolojinin hem profesyonel hem de kişisel yaşamda giderek daha fazla yer almasıyla birlikte, bu olgu akademik literatürde geniş bir şekilde ele alınmıştır. Teknoloji kaygısı; yeni teknolojileri kullanma isteksizliği, kaçınma davranışları ve teknolojik zorluklarla karşılaşıldığında yaşanan duygusal sıkıntı gibi çeşitli biçimlerde kendini gösterebilir (Brosnan, 1998).

Teknoloji kaygısına yönelik ilk araştırmalar, ağırlıklı olarak 20. yüzyılın sonlarında iş yerlerinde bilgisayarların artan önemi bağlamında bilgisayar kaygısına odaklanmıştır. Rosen ve Weil (1990), bilgisayar kaygısını, bireylerin bilgisayarlarla etkileşime girerken veya bu cihazları kullanmayı düşündüklerinde hissettikleri korku veya gerilim olarak tanımlamıştır. Bu erken dönemdeki kavramsallaştırma, zamanla dijital cihazlar, yazılımlar ve otomatik sistemler gibi çok daha geniş bir teknolojik alanı kapsayacak şekilde genişletilmiştir (Ragu-Nathan et al., 2008). Günümüzde teknoloji kaygısı, akıllı telefonlar, sosyal medya, yapay zekâ ve diğer yeni teknolojilerle ilgili endişeleri de içermektedir.

Teknoloji kaygısı, aynı zamanda psikolojik kaygı ve korku teorileriyle de ilişkilendirilmiştir. Hong ve Koh (2002), bu kaygıyı daha geniş bir kişilik özelliği olan "özellik kaygısı" perspektifinden ele almışlardır; bu kavram, bireyleri stresli uyaranlara karşı daha yüksek düzeyde korku veya endişe yaşamaya eğilimli hale getirir. Bu bağlamda, genel kaygı düzeyi yüksek olan bireyler, özellikle tanıdık olmayan veya hızla değişen dijital ortamlarla karşılaştıklarında, teknoloji kaygısı yaşamaya daha yatkın olabilirler.

1.2. Teknoloji Kaygısının Öncülleri

Teknoloji kaygısının gelişiminde etkili olan faktörler genellikle sosyal, çevresel ve bireysel boyutlar altında incelenmektedir. Bu faktörlerin her biri, bireylerin teknolojiyi benimseme ve kullanma süreçlerinde kaygı düzeylerini etkileyebilecek belirleyici unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

Sosyal çevrenin etkisi, teknoloji kaygısının oluşumunda önemli bir rol oynamaktadır. Venkatesh ve Davis (2000), sosyal baskının teknoloji kullanımını ve benimsenmesini nasıl etkilediğini vurgulamış; bireylerin, teknolojik yetkinlikleri konusunda akranları veya meslektaşları tarafından geride kaldıklarını düşündüklerinde kaygı yaşama eğiliminde olduklarını öne sürmüştür. Bu durum, özellikle çalışanların yeni teknolojik sistemlere uyum sağlamak zorunda hissettikleri iş yeri ortamlarında kritik bir öneme sahiptir; aksi takdirde, bu çalışanlar yeterince yetkin olmadıkları düşüncesiyle karşı karşıya kalma riski taşır (Tarafdar vd., 2011).

Çevresel ve bağlamsal faktörler, özellikle örgütsel destek ve eğitim imkanları, teknoloji kaygısını belirleyen diğer kritik etkenler arasında yer almaktadır. Araştırmalar, yeni teknolojileri öğrenme sürecinde yeterli eğitim ve destek alan bireylerin, bu kaynaklar sayesinde kendilerine olan güvenlerini artırarak hata yapma korkusunu azalttığını ve dolayısıyla daha düşük düzeyde kaygı yaşadıklarını ortaya koymuştur (Wang et al., 2008). Buna karşılık, hızla değişen teknolojik gelişmelere odaklanan ancak yeterli destek sağlamayan çalışma ortamları, kaygı düzeylerini artırabilir ve bunun sonucunda

kaçınma davranışları ve verimlilikte azalma gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkabilir (Fuglseth and Sørebo, 2014).

Bireysel faktörler de teknoloji kaygısındaki farklılıkları açıklamada önemli bir rol oynamaktadır. Öz yeterlilik, yani bireyin teknolojiyi başarılı bir şekilde kullanma konusundaki inancı, teknoloji kaygısıyla yakından ilişkilidir. Teknolojik becerilerine dair güven eksikliği yaşayan bireyler, korku ve kaçınma davranışlarına daha eğilimlidir (Compeau and Higgins, 1995). Benzer şekilde, düşük teknolojik okuryazarlık veya dijital araçlarla sınırlı deneyime sahip bireylerin, yeni teknolojilerle etkileşimlerinde daha yüksek düzeyde kaygı sergiledikleri gözlemlenmiştir (Durndell and Haag, 2002).

Yaş ve dolayısıyla nesil farklılıkları da teknoloji kaygısının önemli bir belirleyicisidir. Genç nesiller, dijital araçlarla büyüyerek ve bunları günlük yaşamlarında sıkça kullanarak yüksek düzeyde teknolojik öz yeterlilik geliştirme eğilimindedir; bu durum, teknolojiyle ilgili kaygı yaşama olasılıklarını önemli ölçüde azaltmaktadır (Igbaria and Parasuraman, 1989). Nitekim, Eastin ve LaRose (2000) tarafından yapılan araştırmalar, genç kuşakların dijital teknolojilerle etkileşimlerinde daha az kaygı yaşadıklarını göstermiştir.

Buna karşılık, daha yaşlı nesiller, gençlik dönemlerinde dijital teknolojilere daha sınırlı maruz kalmaları nedeniyle daha düşük seviyede teknolojik öz yeterlilik geliştirmiş olabilirler (Czaja et al., 2006). Erken dönemde teknolojiyi kullanma konusunda güven oluşturma fırsatını kaçıran bu bireyler, teknolojik görevleri daha karmaşık veya zorlayıcı olarak değerlendirme eğilimindedir; bu durum, daha yüksek düzeyde teknoloji kaygısına yol açmaktadır (Heinrichs and Lim, 2008). Ayrıca, hızlı teknolojik gelişmeler, yaşlı nesillerin bu kaygısını daha da pekiştirebilir; çünkü bu bireyler, yeni gelişmelere ayak uyduramadıklarını veya geride kaldıklarını hissedebilirler (Gatti et al., 2017). Bu bulgular, daha genç nesillerde daha yüksek bir öz yeterlilikle birlikte teknoloji kaygısının da azaldığını göstermektedir.

1.3. Kuşaklar ve Kuşak Teorisi

Kuşaklar, aynı dönemde doğmuş ve yaşamlarının biçimlendirici yıllarında benzer sosyal, politik ve kültürel olayları deneyimlemiş bireylerden oluşan topluluklar olarak tanımlanır. Bu ortak deneyimler, bireylerin tutumlarını, değerlerini ve davranışlarını şekillendirir (Mannheim, 1952). Kuşak teorisi, bu ortak deneyimlerin bireyler üzerinde bıraktığı izleri inceleyerek, farklı yaş grupları arasındaki davranışsal ve tutumsal farklılıkları anlamaya yönelik akademik çalışmalarda geniş ölçüde kullanılmıştır (Ryder, 1965). Teorinin temel varsayımı, belirli tarihsel olaylara, teknolojik yeniliklere ve kültürel değişimlere maruz kalan bireylerin, bu deneyimlerin etkisiyle gelişim süreçlerinde benzer özellikler ve perspektifler geliştirdikleridir (Smola and Sutton, 2002). Mevcut literatürde yer alan önemli kuşak gruplarına aşağıda yer verilmektedir:

Baby Boomers: Baby Boomers kuşağı, genellikle 1946 ile 1961 yılları arasında doğan bireyleri kapsar ve II. Dünya Savaşı sonrası iyimserlik, ekonomik refah ve yüksek doğum oranlarıyla karakterizedir (Pew Research Center, 2019). Bu kuşak, güçlü bir iş ahlakı, işverenlere bağlılık ve geleneksel değerlere bağlılık gibi özelliklerle tanımlanır (Jurkiewicz & Brown, 1998). Ekonomik büyüme döneminde iş gücüne katıldıklarından, Baby Boomers genellikle kariyer başarısına, hiyerarşik yapılara ve uzun vadeli istihdama büyük önem verir (Kupperschmidt, 2000). Biçimlendirici yıllarında yaşadıkları ekonomik refah, birçok Baby Boomer'ın iyimserlik ve bireycilik değerlerini geliştirmesine katkıda bulunmuştur (Deal et al., 2010).

Ancak emekliliğe yaklaştıkça, Baby Boomers kuşağı teknolojik gelişmelere ve değişen iş yeri normlarına uyum sağlamakta zorluk çekmektedir. Araştırmalar, özellikle dijital teknolojilerin benimsenmesi ve yeni organizasyonel uygulamalara geçiş konusunda bu kuşağın daha yüksek düzeyde değişim direnci sergilediğini göstermektedir (Van Dyne et al., 2000). Buna rağmen, birçok Baby Boomer, öğrenme ve organizasyonel destek yoluyla bu değişimlere uyum sağlamayı başarmıştır (Ritz and Alfes, 2021).

X Kuşağı: X Kuşağı, 1962 ve 1979 yılları arasında doğmuş bireylerden oluşur ve ekonomik istikrarsızlık, artan boşanma oranları ve kişisel bilgisayarların yaygınlaşması gibi büyük toplumsal değişimlerin yaşandığı bir dönemde büyümüştür (Lyons and Kuron). "MTV Kuşağı" veya "Anahtarlı Çocuklar" olarak da bilinen X Kuşağı, genellikle bağımsız, uyumlu ve otoriteye karşı şüpheli olarak tanımlanır (Ng et al., 2010). Ekonomik belirsizlik döneminde büyümeleri ve çift gelirli hanelerin artışı, bu kuşağın Baby Boomers'a göre daha bağımsız ve pragmatik bir yapıya sahip olmasına neden olmuştur (Twenge et al., 2010).

X Kuşağı, iş-yaşam dengesi ve esnek çalışma biçimlerinin savunucusu olarak öne çıkmıştır ve bu tutumu, Baby Boomers'ın uzun çalışma saatlerine dayalı katı iş modellerine tepki olarak geliştirmiştir (Kogan, 2001). Teknolojinin gençlik ve yetişkinlik dönemlerinde yaygınlaşması, bu kuşağın teknolojiye hem ihtiyatla yaklaşmasına hem de onun faydalarını takdir etmesine yol açmıştır (Deal et al., 2010).

Millennials (Y Kuşağı): Millennials ya da Y Kuşağı, genellikle 1980 ile 2000 yılları arasında doğan bireyleri kapsar (Lyons and Kuron, 2013). Bu kuşak, internetin, cep telefonlarının ve sosyal medyanın yükselişiyle büyüyen ilk "dijital yerliler" olarak tanımlanır (Prensky, 2001). Millennials kuşağı, teknolojik becerileri, çoklu görev yetenekleri ve hem iş hem de özel yaşamlarında esnekliği tercih etmeleri ile tanınır (Twenge, 2010).

Millennials'ın biçimlendirici yılları, 11 Eylül saldırıları, Büyük Durgunluk ve sosyal medyanın hızlı genişlemesi gibi olaylarla şekillenmiştir; bu olaylar onların siyaset, iş ve topluma bakış açılarını derinden etkilemiştir (Fry, 2020). Araştırmalar, Millennials kuşağının kariyerlerinde anlam ve amaca öncelik verdiğini, çeşitlilik ve kapsayıcılığı benimsediğini ve kurumsal sosyal sorumluluk ile şeffaflık konusunda yüksek beklentilere sahip olduğunu göstermektedir (Ng et al., 2010). Bununla birlikte, hızlı kariyer ilerlemesi ve sürekli geri bildirim beklentileri nedeniyle zaman zaman sabırsız ve talepkar oldukları yönünde eleştiriler de almaktadırlar (Deal et al., 2010).

Millennials kuşağı, iş yaşamına entegrasyon, dijital iletişim araçlarının kullanımı ve iş birliğine dayalı çalışma ortamlarının geliştirilmesi konusunda önemli yenilikler getirmiştir (Myers and Sadaghiani, 2010).

Z Kuşağı: Z Kuşağı, genellikle 2000 ve 2020 yılları arasında doğmuş bireyleri tanımlamak için kullanılır ve iş gücüne en son katılan nesil olarak bilinir (Lyons and Kuron, 2013). Millennials gibi, Z Kuşağı da dijital teknolojilerin hızla yayıldığı bir dünyada büyümüş, ancak onların deneyimleri daha hızlı teknolojik değişimler, küresel siyasi istikrarsızlık ve çevresel sorunlar tarafından şekillendirilmiştir (Seemiller and Grace, 2019).

Z Kuşağı, pragmatik, girişimci ve sosyal ile çevresel sorunlara duyarlı bir kuşak olarak tanımlanır (Schroth, 2019). Bu kuşağın finansal güvenlik ve istikrara daha fazla önem verdiği ve kimlik konularında esnek bir yaklaşımı benimsediği görülmektedir (Francis and Hoefel, 2018). Ayrıca, çeşitlilik ve kapsayıcılığı destekleyerek geleneksel sosyal normları sorgulayan bir tutum sergilerler.

Z Kuşağı'nın iş yerinde esneklik ve teknolojik entegrasyon taleplerinin devam etmesi ve zihinsel sağlık ile iş-yaşam dengesine öncelik vermesi beklenmektedir. Dijital yerlilikleri sayesinde geniş bir dijital platform yelpazesini rahatlıkla kullanmalarına rağmen, sürekli bağlantıda olma ve bilgi aşırı yüklenmesi nedeniyle kaygı yaşamaları da olasıdır (Twenge, 2017).

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma kapsamında sağlık çalışanlarının teknoloji kaygısı düzeylerinin kuşaklar açısından incelenmesi amaçlandığından araştırma yöntemi betimsel tarama modeli olarak seçilmiştir tasarlanmıştır. Genel olarak tarama modeli bir durumu olduğu gibi ortaya koymayı hedeflemektedir. Belirli hedef grubun özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan çalışmalara tarama araştırması denilmektedir (Eroğlu, 2009; Büyükköztürk vd., 2012).

2.2. Ölçekler, Evren ve Örneklem

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılan anket formu, katılımcıların demografik bilgilerini, kuşaklarını ve teknoloji kaygılarını ölçmeye yönelik sorular içerecek şekilde yapılandırılmıştır. Ölçek, literatürde geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış, yaygın olarak kullanılan ölçüm araçları temel alınarak oluşturulmuştur.

Anket formunda, katılımcıların yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, mesleki kıdem, kurum kıdemi, çalıştıkları kurumun yatak kapasitesi ve faaliyet süresi gibi demografik bilgileri elde etmek amacıyla sorular yer almaktadır. Bu demografik veriler, örneklemin yapısını anlamak ve sonuçların analizinde temel oluşturmak amacıyla kullanılmaktadır.

Katılımcıların mensup oldukları kuşakları belirlemek amacıyla, doğum tarihleri sorulmuş ve elde edilen veriler yeniden kodlanarak katılımcılar, kuşaklarına göre kategorize edilmiştir. Her ne kadar ilgili literatürde kuşakların dönemlerine ilişkin farklı kategorizasyonlar bulunsa da, bu çalışma kapsamında Lyon ve Kuron'un (2013) sınıflandırması temel alınmıştır. Bu kategorizasyona göre; Baby Boomers (BB) kuşağı 1946 ile 1961 yılları arasında doğanları, X Kuşağı 1962 ile 1979 yılları arasında doğanları, Y Kuşağı 1980 ile 2000 yılları arasında doğanları, Z Kuşağı ise 2000 ile 2020 yılları arasında doğanları kapsamaktadır. Bu yaklaşım, katılımcıların teknolojiye yönelik hissettikleri kaygının kuşaklara göre nasıl farklılık gösterdiğini anlamayı hedeflemektedir.

Katılımcıların teknolojik yeniliklere karşı kaygılarını değerlendirmek amacıyla Meuter ve diğerleri (2003) tarafından geliştirilen teknoloji kaygısı ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek, bilişsel kaygı, duygusal kaygı ve davranışsal kaygı olmak üzere üç boyut ve dokuz maddeden oluşan beşli Likert tipi bir derecelendirme sistemi (1 = Kesinlikle Katılmıyorum, 5 = Kesinlikle Katılıyorum) ile yapılandırılmıştır. Ölçeğin içeriği, katılımcıların teknoloji kullanımı konusundaki endişelerini ve bu endişelerin iş performanslarına olan etkilerini ölçmeye yönelik olarak tasarlanmıştır.

Araştırmanın evreni, Türkiye'de sağlık sektöründe faaliyet gösteren sağlık çalışanlarını kapsamaktadır. COVID-19 pandemisiyle birlikte sağlık sektöründe dijital hizmetlerin yaygınlaşması, sağlık çalışanları üzerinde teknoloji kaygısını inceleyen araştırmaların önemini artırmıştır. Pandemi sürecinde, sağlık sistemlerinin uzaktan sağlık hizmetleri, dijital hasta kayıt sistemleri ve tele-sağlık uygulamaları gibi teknolojik yeniliklere hızla adapte olma gerekliliği doğmuştur (World Health

Organization, 2021). Bu süreç, dijital teknolojilerin kullanımının sağlık çalışanları arasında daha yaygın hale gelmesine ve yeni beceriler geliştirme zorunluluğuna yol açmıştır (Top ve Gider, 2022).

Dijital dönüşüme uyum sağlama süreci, sağlık çalışanları arasında özellikle teknolojik kaygıların ve adaptasyon zorluklarının artmasına neden olmuştur. Dijital sistemlere ve uygulamalara yönelik güven eksikliği, teknik bilgi yetersizliği ve teknolojik değişimlere ayak uydurma konusundaki endişeler, sağlık çalışanlarının karşılaştığı başlıca sorunlar arasında yer almaktadır (Aydın, 2023). Bu bağlamda, sağlık çalışanları arasında teknoloji kaygısını ele alan çalışmalar, dijital dönüşüm sürecinin etkinliğini artırmak ve çalışanların mesleki verimliliklerini geliştirmek açısından kritik bir öneme sahiptir (Kaya ve Demir, 2023).

Bu araştırmanın örnekleme, kolayda örnekleme yöntemi ile İstanbul'da sağlık sektöründe görev yapan 600 çalışana e-posta yoluyla anket gönderilerek oluşturulmuştur. İstanbul, Türkiye'nin en büyük ve en kalabalık şehri olması sebebiyle sağlık sektöründe geniş bir iş gücü ve çeşitli sağlık hizmetleri sunmasıyla öne çıkmaktadır (TÜİK, 2023; Sağlık Bakanlığı, 2022). Bu nedenle, İstanbul'da görev yapan sağlık çalışanlarından oluşan bir örneklem seçimi, çalışmanın sağlık sektörünün genel dinamiklerini ve çalışanların iş koşullarını daha kapsamlı bir şekilde analiz etmesine olanak tanımaktadır (Yıldırım ve Demir, 2021).

E-posta yoluyla anket gönderilen 600 çalışandan 287'si geri dönüş yapmıştır. Ancak, bu 287 katılımcıdan elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğunun X ve Y kuşaklarına ait olduğu, yalnızca 17 katılımcının ise Z kuşağından olduğu tespit edilmiştir. Z kuşağına ait katılımcı sayısının istatistiksel analizler için yeterli olmadığı (fark analizi), yani gruplar arası farkların güvenilir şekilde test edilemeyecek kadar düşük bir sayıda olması nedeniyle, bu veriler analiz sürecinden çıkarılmıştır. Böylece, nihai örneklem büyüklüğü 270 sağlık çalışanı olarak belirlenmiştir. Bu örneklem, araştırmanın amaçlarını gerçekleştirmek ve sağlık sektöründe teknoloji kaygısını değerlendirmek için yeterli veri sağlamaktadır. Aşağıdaki tabloda, örnekleme de yer alan katılımcıların ve çalıştıkları kurumların özellikleri sunulmaktadır.

Tablo 1: Katılımcılara ve kurumlarına dair özellikler

Cinsiyet	Sıklık	%
Erkek	77	28,5
Kadın	193	71,5
Kuşak		
Y kuşağı	180	66,7
X kuşağı	90	33,3
Eğitim		
Lisansüstü	68	25,2
Lise	32	11,9
Üniversite	170	63
Kurum kıdem		

1 yıldan az	18	6,7
1-5 yıl	50	18,5
11 yıl ve üst	144	53,3
6-10 yıl	58	21,5
Toplam kıdem		
1 yıldan az	5	1,9
1-5 yıl	42	15,5
11 yıl ve üst	182	67,4
6-10 yıl	41	15,2
Meslek		
Ana Sağlık Çalışanı	25	9,3
Diğer Sağlık Çalışanı	55	20,4
İdari Çalışan	49	18,1
Klinik Çalışanı	32	11,9
Yardımcı Sağlık Çalışanı	109	40,4
Kurum yatak sayısı		
1-50	5	1,9
101-200	27	10
200'den fazla	215	79,6
51-100	6	2,2
Yataksız	17	6,3
Kurum faaliyet yılı		
1 yıldan az	8	3
1-5 yıl	9	3,3
10 yıldan fazl	239	88,5
6-10 yıl	14	5,2

Tablo 1, araştırma örneklemindeki katılımcılar ve bu katılımcıların çalıştıkları kurumlara ilişkin önemli bilgileri sunmaktadır. Cinsiyet dağılımı incelendiğinde, örneklemden katılımcıların %71,5'inin kadın, %28,5'inin ise erkeklerden oluştuğu görülmektedir. Bu durum, örneklemden kadın çalışanların belirgin bir çoğunluğu oluşturduğunu ve kadınların daha fazla temsil edildiğini göstermektedir.

Katılımcıların ait oldukları kuşak gruplarına dair veriler incelendiğinde Y kuşağının (1980-1996 yılları arasında doğanlar) %66,7 oranıyla en büyük grubu oluşturmakta olduğu görülmektedir. X kuşağı (1965-1979 yılları arasında doğanlar) ise %33,3 oranında temsil edilmektedir. Bu dağılım,

örneklemedeki sağlık çalışanlarının büyük bir çoğunluğunun Y kuşağına mensup olduğunu ortaya koymaktadır.

Eğitim düzeyine ilişkin bulgulara göre, katılımcıların %63'ü üniversite mezunu, %25,2'si lisansüstü eğitim almış ve %11,9'u lise mezunudur. Bu veriler, örneklemedeki sağlık çalışanlarının büyük bir kısmının yükseköğretim düzeyinde eğitim almış olduğunu göstermektedir.

Kurumda geçirilen süreye dair veriler incelendiğinde, katılımcıların %53,3'ünün çalıştıkları kurumda 11 yıl ve daha fazla süreyle görev yaptığı, toplam mesleki kıdeme bakıldığında ise %67,4'ünün 11 yıl ve üzeri deneyime sahip olduğu görülmektedir. Bu durum, örneklemedeki sağlık çalışanlarının büyük bir kısmının hem deneyim düzeyinin yüksek olduğunu hem de kurumlarına güçlü bir bağlılık gösterdiğini ifade etmektedir.

Meslek gruplarına göre dağılım analiz edildiğinde, yardımcı sağlık çalışanlarının (hemşire, ebe...) %40,4 oranıyla en büyük grubu oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu grubu, %20,4 oranıyla diğer sağlık çalışanları (laborant, tıbbi tekniker, medik..)ve %18,1 oranıyla idari çalışanlar izlemektedir. Bu sonuçlar, örneklemede yardımcı sağlık personelinin büyük bir kısmını temsil ettiğini ve bu grubun örneklemede önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir.

Katılımcıların çalıştıkları kurumların yatak kapasiteleri incelendiğinde ise %79,6'sının 200'den fazla yatak kapasitesine sahip büyük ölçekli sağlık kurumlarında görev yaptığı anlaşılmaktadır. Bu bulgu, örneklemin büyük ölçüde büyük ölçekli sağlık kuruluşlarında istihdam edilen çalışanlardan oluştuğunu göstermektedir.

Son olarak, kurumların faaliyet süresi değerlendirildiğinde, örneklemede yer alan kurumların %88,5'inin 10 yıldan fazla süredir hizmet verdiği görülmektedir. Bu durum, örneklemede yer alan katılımcıların görev yaptığı sağlık kuruluşlarının çoğunlukla uzun süredir faaliyet gösteren, köklü yapılar olduğunu ortaya koymaktadır.

2.3. Veri Analizi

Veri toplama süreci tamamlandıktan sonra 270 katılımcının verileri SPSS istatistik programına girilmiş ve verilerin analizi bu program vasıtasıyla gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde faktör analizi, Cronbach alfa testi, ile bağımsız örneklem t testinden faydalanılmaktadır. İlave olarak veriler normal dağılım testine tabi tutulmuştur. Ayrıca, dağılım normal olduğu ve çarpıklık ve basıklık değerleri $\pm 1,5$ arasında yer aldığı için parametrik testlerden faydalanılabileceği sonucuna varılmıştır (Keim, 2020).

2.4. Geçerlilik ve Güvenilirlik

Fark analizine geçmeden önce verilerin geçerlilik ve güvenilirliğini değerlendirmek amacıyla faktör analizi ve Cronbach alfa testleri uygulanmıştır. Faktör analizi sonuçlarına göre, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ölçüm değeri 0,897 olarak bulunmuş ve bu değer, örneklem yeterliliğinin yüksek olduğunu ve faktör analizi için uygunluğunu ortaya koymuştur. Bartlett's Test of Sphericity sonucunda elde edilen ki-kare değeri 2340,254 ve anlamlılık düzeyi 0,000 olarak hesaplanmış olup, bu sonuçlar değişkenler arasında yeterli düzeyde korelasyon bulunduğunu ve faktör analizinin uygulanabilir olduğunu doğrulamaktadır.

Tablo 2’de görüldüğü üzere, faktör analizi sonucunda ölçek maddeleri üç temel boyut altında toplanmıştır: bilişsel kaygı, duygusal kaygı ve davranışsal kaygı. Bilişsel kaygı boyutunda yer alan maddeler, katılımcıların teknolojiye yönelik becerileri öğrenme ve anlamada yaşadıkları zorluklar ve güvensizlikleri ifade etmektedir. Bu boyutun Cronbach alfa değeri 0,903 olarak hesaplanmış olup, yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 2: Faktör Analizi Bulguları

	Faktörler		
	1	2	3
Bilişsel kaygı (Cronbach alfa: ,903)			
Teknolojiyle ilgili becerileri öğrenebileceğime dair kendime güvenmiyorum.	,742		
Çoğu teknolojik konuyu anlamakta zorluk çekiyorum.	,758		
Teknolojik çıktıları doğru yorumlayabileceğimden emin değilim.	,877		
Duygusal kaygı (Cronbach alfa: ,904)			
Teknoloji kullanımı konusunda endişe duyuyorum.		,866	
Teknoloji kullanma fırsatı verildiğinde, bir şekilde hata yapıp soruna neden olacağımdan korkuyorum.		,725	
Teknolojik terimler benim için kafa karıştırıcı jargon gibi geliyor.		,715	
Davranışsal kaygı (Cronbach alfa: ,913)			
Teknoloji bana yabancı geldiği için kullanmaktan hep kaçınıyorum.			,877
Teknoloji çok hızlı ilerlediği için önemli teknolojik gelişmeleri takip edemiyorum.			,934
Geri dönüşü olmayan hatalar yapmaktan korktuğum için teknolojiyi kullanma konusunda tereddüt ediyorum			,668
Açıklanan toplam varyans % 86,884			

Duygusal kaygı boyutu, teknoloji kullanımı konusundaki endişe ve korkuları yansıtmaktadır. Katılımcılar, teknoloji kullanırken hata yapma korkusu ve teknolojik terimleri anlamada yaşadıkları zorluklarla ilgili duygusal kaygıları ifade etmişlerdir. Bu boyutun Cronbach alfa değeri 0,904 olarak bulunmuş ve ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğunu ortaya koymuştur.

Davranışsal kaygı boyutu ise, bireylerin teknoloji kullanmaktan kaçınma eğilimleri ve teknolojik gelişmeleri takip edememe endişeleri ile ilgilidir. Bu boyutun Cronbach alfa değeri 0,913 olarak belirlenmiş olup, oldukça yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçekte açıklanan toplam varyans oranı %86,884 olarak hesaplanmış ve bu oran, ölçek maddelerinin toplam varyansın büyük bir kısmını açıkladığını göstermektedir. Genel olarak, bu bulgular, ölçek maddelerinin yüksek geçerlilik ve güvenilirlik kriterlerini sağladığını göstermektedir.

2.5. Fark testi

Teknoloji kaygısı düzeyleri kuşaklara göre farklılaşıyor mu sorusuna cevap aramak üzere veriler bağımsız örneklemeler t testine tabi tutulmuş olup t testi sonuçları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 3: Teknoloji kaygısının kuşak farklılıklarına göre dağılımı

Değişken	Kuşak	N	Ort.	S.S.	t	P
Bilişsel Kaygı	Y	180	2,1397	1,07822	2,254	0,025
	X	90	2,4743	1,09288		
Duygusal Kaygı	Y	180	1,9563	1,00192	2,096	0,037
	X	90	2,1510	0,97102		
Davranışsal Kaygı	Y	180	1,7502	0,89149	0,921	0,358
	X	90	1,7972	0,90356		
Teknoloji Kaygısı Genel	Y	180	1,9487	0,93129	1,986	0,048
	X	90	2,1408	0,89061		

Tablo 3`de görüldüğü üzere sonuçlar, Y ve X kuşağına mensup katılımcıların bilişsel kaygı, duygusal kaygı, davranışsal kaygı ve genel teknoloji kaygısı düzeyleri arasındaki farklılıkları ortaya koymaktadır. Bilişsel kaygı düzeyleri incelendiğinde, Y kuşağının ortalama değeri 2,1397, X kuşağının ise 2,4743 olarak tespit edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, t-değeri 2,254 ve p-değeri 0,025 olarak hesaplanmış ve bu değerler, iki kuşak arasındaki bilişsel kaygı düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, X kuşağının Y kuşağına göre bilişsel kaygı düzeyinin daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Duygusal kaygı düzeyleri açısından yapılan değerlendirmede, Y kuşağının ortalama değeri 1,9563, X kuşağının ise 2,151 olarak bulunmuştur. Bu değerlere dayanarak, t-değeri 2,096 ve p-değeri 0,037 olarak hesaplanmış olup, bu sonuçlar iki kuşak arasındaki duygusal kaygı düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. X kuşağının daha yüksek ortalama değeri, duygusal kaygı açısından Y kuşağına kıyasla daha yüksek bir seviyeye sahip olduğunu göstermektedir.

Davranışsal kaygı düzeyleri analiz edildiğinde, Y kuşağının ortalama değeri 1,7502, X kuşağının ise 1,7972 olarak belirlenmiştir. Bu bulgulara ilişkin t-değeri 0,921 ve p-değeri 0,358 olarak bulunmuş olup, bu sonuçlar, iki kuşak arasındaki davranışsal kaygı düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Bu durum, Y ve X kuşakları arasında davranışsal kaygı düzeyleri açısından önemli bir farklılık bulunmadığını göstermektedir.

Genel teknoloji kaygısı düzeylerine bakıldığında, Y kuşağının ortalama değeri 1,9487, X kuşağının ise 2,1408 olarak hesaplanmıştır. Bu analiz sonucunda, t-değeri 1,986 ve p-değeri 0,048 olarak bulunmuş olup, bu değerler iki kuşak arasındaki genel teknoloji kaygısı düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. X kuşağının daha yüksek ortalama değere sahip olması, bu kuşağın teknoloji kullanımına yönelik genel kaygı seviyesinin Y kuşağına göre daha fazla olduğunu işaret etmektedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışmada, kuşaklar arasındaki teknoloji kaygısı düzeylerinin incelenmesi, farklı kuşakların teknolojiye yönelik tutumlarını ve bu tutumların dijital dönüşüm süreçlerindeki etkilerini anlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulguları, X kuşağı ve Y kuşağı arasındaki bilişsel kaygı, duygusal kaygı ve genel teknoloji kaygısı düzeylerinde anlamlı farklar bulunduğunu, ancak davranışsal kaygı açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir.

Bulgular, X kuşağının bilişsel ve duygusal kaygı düzeylerinin Y kuşağına göre daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, X kuşağının teknolojiyle etkileşimde daha fazla zorluk ve endişe yaşadığını göstermektedir (Hauk et al., 2019; Gatti et al., 2017). X kuşağının dijital araçlarla daha geç tanışmış olması ve analog dünyada büyümenin getirdiği alışkanlıklardan kaynaklanan zorluklar nedeniyle bu kaygıyı daha yoğun yaşadığı ifade edilebilir (Laguna and Babcock, 1997). Öte yandan, Y kuşağı dijital araçlarla erken yaşlarda tanışarak teknolojik becerilerini geliştirmiş ve bu durum, onların teknoloji kaygısı düzeylerinin daha düşük olmasına katkıda bulunmuştur (Prensky, 2001; Twenge, 2017).

Beklentilerin aksine, davranışsal kaygı açısından X ve Y kuşakları arasında anlamlı bir fark bulunmaması dikkat çekicidir. Bu bulgu, teknolojinin kullanımı ve bireylerin teknolojiyi hayatlarına entegre etme süreçleriyle yakından ilişkilidir. Davranışsal kaygı, bireylerin teknolojiyi kullanmaktan kaçınma veya çekimser olma durumlarını ifade ederken, genellikle bu kaygı, bireylerin teknolojiyle olan deneyimlerine ve geçmişte yaşadıkları başarı ya da başarısızlıklara dayanmaktadır. X kuşağının dijital devrimle yetişkinlik döneminde karşılaşmasına rağmen, dijital teknolojilerin iş hayatındaki yaygınlığı ve zorunluluğu nedeniyle bu teknolojileri kullanmak durumunda kalması, davranışsal kaygıyı azaltıcı bir etki yaratmış olabilir (Hauk et al., 2019).

Ayrıca, teknoloji kullanımının iş dünyasında bir zorunluluk haline gelmiş olması, X kuşağı bireylerinin teknolojiye karşı bilişsel veya duygusal kaygılar yaşasalar dahi bu kaygılardan bağımsız olarak teknolojiyi kullanmaya devam etmelerine yol açmaktadır. Teknoloji kullanımı bir alışkanlık haline geldikçe ve kullanıcılar daha fazla deneyim kazandıkça, davranışsal kaygı düzeyi de düşme eğilimindedir (Venkatesh and Davis, 2000). Dijital araçların kullanım kolaylığının artması ve kullanıcı dostu arayüzlerin yaygınlaşması da davranışsal kaygıyı azaltan faktörler arasında sayılabilir.

Bu çalışmanın bazı kısıtları bulunmaktadır. Öncelikle, araştırmanın örneklemini yalnızca İstanbul'da sağlık sektöründe çalışanlarla sınırlı olduğu için, bulguların genelleme gücü sınırlı olabilir ve tüm sağlık sektörü çalışanları için geçerli olmayabilir. Ayrıca, veri toplama aracı olarak kullanılan anket formunun katılımcıların öznel beyanlarına dayanması, verilerin nesnellliğini ve doğruluğunu etkileyebilir. Gelecek çalışmalarda daha geniş bir coğrafi yayılım ve farklı sektörlerde çalışan bireylerin dahil edilmesi, elde edilen sonuçların genelleme gücünü artırabilir.

Gelecek çalışmalarda, kuşaklar arası teknoloji kaygısını inceleyen araştırmaların daha uzun vadeli ve boylamsal tasarımlar kullanarak gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Bu tür çalışmalar, kuşakların teknolojiye adaptasyon süreçlerini zaman içinde daha ayrıntılı bir şekilde gözlemleme fırsatı sunacaktır. Ayrıca, dijital okuryazarlık eğitimleri ve örgütsel destek programlarının teknoloji kaygısını azaltmadaki etkilerini araştırmak, kurumların dijital dönüşüm stratejilerini daha etkili bir şekilde planlamalarına yardımcı olabilir (Venkatesh and Morris, 2000; Rogers, 2003).

Teknolojiye yönelik kaygıların yalnızca bilişsel ve duygusal yönlerini değil, aynı zamanda sosyal ve iş ortamlarının bu kaygılar üzerindeki etkisini de incelemek önem arz etmektedir. Teknolojik gelişmelerin hızlı ilerlemesi ve dijitalleşme eğilimlerinin artması, hem X hem de Y kuşakları için sürekli bir öğrenme ve adaptasyon süreci gerektirmektedir. Bu bağlamda, gelecekte yapılacak boylamsal araştırmaların, teknoloji kaygısının zaman içindeki değişimini ve bu değişimin bireyler üzerindeki etkilerini daha iyi anlamak adına önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, bu çalışma, kuşaklar arasındaki teknoloji kaygısının farklı boyutlarını ele alarak, dijital dönüşüm süreçlerinin yönetimi ve teknolojiye adaptasyon stratejilerinin geliştirilmesi açısından önemli bulgular sunmaktadır. Bu tür araştırmalar, tüm yaş gruplarının dijital çağda başarılı olabilmesi için kapsayıcı ve destekleyici bir teknolojik ortam yaratılmasına katkıda bulunmaktadır.

ETİK BEYAN

Yazar(lar) çalışmanın tüm süreçlerinin araştırma ve yayın etiğine uygun olduğunu, etik kurallara ve bilimsel atf gösterme ilkelerine uyduğunu beyan etmektedir.

İstanbul Beykent Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler için Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu 22.08.2023 tarih ve 131218 sayılı kararıyla çalışmanın etik açıdan uygun olduğuna karar vermiştir.

YAZAR KATKI ORANI

Fikir: M.G., Ü.U., Tasarım: M.G., Ü.U., Denetleme: Ü.U., Kaynaklar: M.G., Malzemeler: M.G., Veri Toplama ve/veya İşleme: M.G., Analiz ve/veya Yorum: M.G., Literatür Taraması: M.G., Ü.U., Yazı Yazan: M.G., Eleştirel İnceleme: M.G., Ü.U.

FİNANSAL DESTEK

Bu çalışma için herhangi bir kurumdan finansal destek alınmamıştır.

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Kaynakça

- Anderson, M., & Jiang, J. (2018). *Teens, Social Media & Technology 2018*. Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org>
- Aydın, M. (2023). Technology adoption and digital adaptation in healthcare. *Journal of Healthcare Management, 12*(3), 45-58.
- Brosnan, M. J. (1998). *Technophobia: The psychological impact of information technology*. Routledge.
- Büyükköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Compeau, D. R., & Higgins, C. A. (1995). Computer self-efficacy: Development of a measure and initial test. *MIS Quarterly, 19*(2), 189-211.
- Czaja, S. J., Charness, N., Fisk, A. D., Hertzog, C., Nair, S. N., Rogers, W. A., & Sharit, J. (2006). Factors predicting the use of technology: Findings from the Center for Research and Education on Aging and Technology Enhancement (CREATE). *Psychology and Aging, 21*(2), 333-352.
- Deal, J. J., Altman, D. G., & Rogelberg, S. G. (2010). Millennials at work: What we know and what we need to do (if anything). *Journal of Business and Psychology, 25*(2), 191-199.
- Durndell, A., & Haag, Z. (2002). Computer self-efficacy and gender: A cross-cultural study of Scotland and Romania. *Personality and Individual Differences, 33*(5), 1395-1411.
- Eastin, M. S., & LaRose, R. (2000). Internet self-efficacy and the psychology of the digital divide. *Journal of Computer-Mediated Communication, 6*(1), JCMC611.
- Eroğlu, S. (2009). *Introduction to descriptive research methods*. Educational Research Publications.
- Francis, T., & Hoefel, F. (2018). 'True Gen': Generation Z and its implications for companies. *McKinsey & Company*.

- Fry, R. (2020). Millennials overtake Baby Boomers as America's largest generation. *Pew Research Center*.
- Fuglseth, A. M., & Sørebo, Ø. (2014). The effects of technostress within the context of employee use of ICT. *Computers in Human Behavior, 40*, 161-170.
- Gatti, E., Brivio, E., & Galimberti, C. (2017). The future is now: Generation Y's expectations and personal values. *Futures, 87*, 50-62.
- Hauk, N., Hüffmeier, J., & Krumm, S. (2019). Ready to be a Silver Surfer? A meta-analysis on the relationship between chronological age and technology acceptance. *Computers in Human Behavior, 84*, 304-319.
- Heinrichs, J. H., & Lim, J. S. (2008). Impact of virtual office on workforce productivity and work-life balance. *Journal of Business Research, 61*(4), 344-353.
- Hong, S., & Koh, J. (2002). Computer anxiety and attitude towards using information technology among social workers: A case study in Korea. *Behavior & Information Technology, 21*(5), 321-327.
- Igbaria, M., & Parasuraman, S. (1989). A path analytic study of individual characteristics, computer anxiety, and attitudes toward microcomputers. *Journal of Management, 15*(3), 373-388.
- Jurkiewicz, C. L., & Brown, R. G. (1998). GenXers vs. Boomers vs. Matures: Generational comparisons of public employee motivation. *Review of Public Personnel Administration, 18*(4), 18-37.
- Kaya, E., & Demir, K. (2023). The Role of Digital Competence in Improving Health Workers' Performance. *Healthcare Innovation Journal, 14*(2), 120-134.
- Keim, A. (2020). Statistical methods in social sciences: Parametric tests and data analysis. *Journal of Applied Social Research, 7*(1), 112-130.
- Kogan, M. (2001). Bridging the gap between generations in the workplace. *Harvard Business Review, 79*(9), 71-78.
- Kupperschmidt, B. R. (2000). Multigenerational employees: Strategies for effective management. *The Health Care Manager, 19*(1), 65-76.
- Laguna, K., & Babcock, R. L. (1997). Computer anxiety in young and older adults: Implications for human-computer interactions in older populations. *Computers in Human Behavior, 13*(3), 317-326.
- Lyons, S., & Kuron, L. (2013). Generational differences in the workplace: A review of the evidence and directions for future research. *Journal of Organizational Behavior, 35*(S1), S139-S157.
- Mannheim, K. (1952). *The problem of generations*. Essays on the Sociology of Knowledge. Routledge & Kegan Paul.
- Meuter, M. L., Ostrom, A. L., Bitner, M. J., & Roundtree, R. I. (2003). The influence of technology anxiety on consumer use and adoption of self-service technologies. *Journal of Business Research, 56*(11), 899-906.
- Mitzner, T. L., Boron, J. B., Fausset, C. B., Adams, A. E., Charness, N., Czaja, S. J., ... & Rogers, W. A. (2010). Older adults talk technology: Technology usage and attitudes. *Computers in Human Behavior, 26*(6), 1710-1721.
- Myers, K. K., & Sadaghiani, K. (2010). Millennials in the workplace: A communication perspective on Millennials' organizational relationships and performance. *Journal of Business and Psychology, 25*(2), 225-238.
- Ng, E. S. W., Schweitzer, L., & Lyons, S. T. (2010). New generation, great expectations: A field study of the Millennial generation. *Journal of Business and Psychology, 25*(2), 281-292.
- Ono, H., & Zavodny, M. (2008). Immigrants, English ability and the digital divide. *Social Forces, 86*(4), 1455-1479.
- Pew Research Center. (2019). *The generations defined*. Pew Research Center.
- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. *On the Horizon, 9*(5), 1-6.

- Ragu-Nathan, T. S., Tarafdar, M., Ragu-Nathan, B. S., & Tu, Q. (2008). The consequences of technostress for end users in organizations: Conceptual development and empirical validation. *Information Systems Research*, 19(4), 417-433.
- Ritz, A., & Alfes, K. (2021). The aging workforce: Implications for human resource management research and practice. *Human Resource Management Journal*, 31(1), 1-7.
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of Innovations* (5th ed.). Free Press.
- Rosen, L. D., & Weil, M. M. (1990). Computer anxiety: A cross-cultural comparison of university students in ten countries. *Computers in Human Behavior*, 6(3), 361-379.
- Ryder, N. B. (1965). The cohort as a concept in the study of social change. *American Sociological Review*, 30(6), 843-861.
- Schroth, H. (2019). Are you ready for Gen Z in the workplace? *California Management Review*, 61(3), 5-18.
- Seemiller, C., & Grace, M. (2019). *Generation Z: A century in the making*. Routledge.
- Smola, K. W., & Sutton, C. D. (2002). Generational differences: Revisiting generational work values for the new millennium. *Journal of Organizational Behavior*, 23(4), 363-382.
- Tarafdar, M., Tu, Q., Ragu-Nathan, B. S., & Ragu-Nathan, T. S. (2011). Crossing to the dark side: Examining creators, outcomes, and inhibitors of technostress. *Communications of the ACM*, 54(9), 113-120.
- Top, M., & Gider, Ö. (2022). Adaptation of digital health technologies in the healthcare sector: Challenges and opportunities. *Digital Health Journal*, 10(2), 85-98.
- TÜİK (2023). *Türkiye İstatistik Kurumu Yıllık Sağlık İstatistikleri*. Türkiye İstatistik Kurumu.
- Twenge, J. M. (2010). A review of the empirical evidence on generational differences in work attitudes. *Journal of Business and Psychology*, 25(2), 201-210.
- Twenge, J. M. (2017). *iGen: Why Today's Super-Connected Kids Are Growing Up Less Rebellious, More Tolerant, Less Happy--and Completely Unprepared for Adulthood*. Atria Books.
- Van Dyne, L., Vandewalle, D., Kostova, T., Latham, M. E., & Cummings, L. L. (2000). Collective efficacy: Its measurement and impact on team performance. *Academy of Management Journal*, 43(3), 445-455.
- Venkatesh, V., & Morris, M. G. (2000). Gender, social influence, and their role in technology acceptance and usage behavior. *MIS Quarterly*, 24(1), 115-139.
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., & Davis, F. D. (2003). User acceptance of information technology: Toward a unified view. *MIS Quarterly*, 27(3), 425-478.
- Wang, Y. M., Chen, Y. C., & Lin, J. (2008). A technology acceptance model for a Chinese-based BPO company. *International Journal of Innovation and Technology Management*, 5(1), 1-15.
- World Health Organization. (2021). *The impact of digital health technologies on healthcare delivery*. WHO Press.
- Yıldırım, S., & Demir, O. (2021). Healthcare workforce dynamics in large-scale urban settings. *Health Economics and Policy Journal*, 13(4), 245-263.